

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 186/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. júla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Lašákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s. r. o., Potočná 2835/1A, Čadca, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Miroslav Stopka, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 423/2016 a takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s. r. o., Potočná 2835/1A, Čadca, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Miroslav Stopka, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 423/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia (v postavení oprávnených v exekučnom konaní) podali 12. augusta 2016 na Exekútorskom úrade JUDr. Lucie Ďuricovej návrh na vykonanie exekúcie. Okresný súd vydal 29. septembra 2016 poverenie č. 5502 069495 na vykonanie exekúcie proti povinnej [REDACTED]. Súdna exekútorka predložila 29. decembra 2016 okresnému súdu námietky povinnej a 4. januára 2017 vyjadrenie sťažovateľov k námietkam. Po tom, čo ostal okresný súd nečinný po urgencii súdnej exekútorke z 21. mája 2018, sťažovatelia podali 19. novembra 2018 sťažnosť na prieťahy predsedovi okresného súdu. Predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť zo 17. decembra 2018 konštatoval, že v napadnutom konaní vznikli prieťahy, a tiež sťažovateľom oznámil, že súd uznesením sp. zn. 3 Er 423/2016 z 13. decembra 2018 námietky povinnej zamietol.

3. Podľa názoru sťažovateľov v napadnutom konaní došlo k „*neprimeraným časovým prieťahom spôsobeným nečinnosťou súdu*“ a postup okresného súdu považujú za neefektívny a porušujúci ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Na základe uvedených skutočností sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd konštatoval porušenie nimi označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru (bod 1) postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznal každému z nich primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

5. Vec sťažovateľov bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Lajosovi Mészárosovi, ktorému funkčné obdobie sudcu ústavného súdu uplynulo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. X bodom 2 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec prerozdelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene

a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

11. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

12. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon

rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, III. ÚS 292/04) a ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietáhov nevyvíma. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03, IV. ÚS 551/2013).

13. Vo vzťahu k okolnostiam tejto veci ústavný súd konštatuje, že špecifikom exekučného konania (napr. II. ÚS 349/2017, IV. ÚS 60/2018) je to, že exekučné konanie je spravidla „v rukách“ súdneho exekútora a exekučný súd v rámci exekučného konania koná a rozhoduje len na základe procesných návrhov účastníkov exekučného konania, resp. súdneho exekútora, preto namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru možno na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému súdu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať.

14. Sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ku ktorému malo dôjsť tým, že okresný súd vo vzťahu k podaným námietkam povinnej ostal dlhodobo nečinný a nerozhodol o nich v primeranej lehote.

15. Ústavný súd v tomto bode poukazuje na svoju judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí

vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, II. ÚS 600/2017, III. ÚS 638/2017). Ústavný súd už tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

16. Po preskúmaní ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľov ústavný súd konštatuje, že v čase jej podania už okresný súd rozhodol o námietkach povinnej uznesením sp. zn. 3 Er 423/2016 z 13. decembra 2018. Rozhodovanie okresného súdu o námietkach povinnej trvalo takmer dva roky, teda bolo poznačené priet'ahmi, avšak tieto boli v čase podania ústavnej s'ťažnosti odstránené.

17. V okolnostiach posudzovanej veci a prihliadajúc na špecifiká exekučného konania, ústavný súd dospel k záveru, že zistený ojedinelý priet'ah v napadnutom konaní okresného súdu nedosahuje takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Ústavný súd preto ústavnú s'ťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Keďže ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľov bola ako celok odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými.

20. Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak by okresný súd v ďalšom období v napadnutom konaní nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľom nič nebráni v tom, aby sa opätovne obrátili na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou, ktorou budú namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2019